

На основу члана 21. и члана 47. став 3 Закона о заштити ваздуха (Службени гласник Републике Српске бр. 53/02) и члана 58. Закона о министарствима (Службени гласник Републике Српске бр. 70/02) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси:

ПРАВИЛНИК

О МОНИТОРИНГУ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Члан 1.

Овим Правилником уређује се успостављање и извођење мониторинга ваздуха с циљем :

- 1) добијања индикатора квалитета ваздуха с обзиром на његово дјеловање на људе, еко-системе и њихове дијелове, као и на изграђена добра, у циљу оцјене стања и оцјене ефеката мјера за ограничавање или санацију загађивања ваздуха;
- 2) добијања података ради удовољавања међународним уговорима којима је Босна и Херцеговина приступила, а гдје се захтијева размјена података о квалитету ваздуха и посредних показатеља који су у вези с њим, као и прекограничном преносу загађујућих материја;
- 3) утврђивања задатака овлашћене институције за вођење система мониторинга.

Члан 2.

Овлаштена институција за успостављање и извођење мониторинга ваздуха из члана 1.овог Правилника је Републички хидрометеоролошки завод из Бања Луке (у даљем тексту: Републички хидрометеоролошки завод)

Послови и задаци Републичког хидрометеоролошког завода су:

- 1) успостављање, организовање и управљање системом мониторинга квалитета ваздуха у Републици Српској;
- 2) успостављање информационог система за праћење квалитета ваздуха у циљу извјештавања о резултатима мониторинга у прописаним форматима.

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом Правилнику имају сљедеће значење:

- 1) *«мјерење»* је скуп поступака којима се одређује вриједност показатеља квалитета ваздуха и/или посредних показатеља квалитета ваздуха;
- 2) *«показатељ квалитета ваздуха»* је мјерљива величина неког хемијског елемента и/или споја, односно физичког стања и/или појаве, који узрокује промјену квалитета ваздуха;
- 3) *«посредни показатељ квалитета ваздуха»* је мјерљива величина којом се запажа промјена на биљкама, грађевинама и у биолошким налазима која указује на учинак загађеног ваздуха;
- 4) *«густоћа мјерења»* је број мјерних резултата појединог показатеља квалитета ваздуха и/или посредног показатеља квалитета ваздуха у јединици времена;

Члан 4.

Мрежа мониторинга квалитета ваздуха може бити:

- 1) републичка,
- 3) градска / општинска
- 4) одговорног лица погона и постројења (извора загађивања) и
- 5) посебних подручја.

Мониторинг републичког значаја води Републички хидрометеоролошки завод из Бања Луке.

Члан 5.

Мониторинг квалитета ваздуха Републике Српске има за циљ:

- 1) одређивање квалитета ваздуха у станицама позадинског загађивања, регионалног и прекограничног даљинског преноса, те праћења у оквиру међународних обавеза државе,
- 2) одређивање квалитета ваздуха на подручјима националних паркова, заштићених пејзажа, заштићених подручја, споменика природе, осјетљивих еко- система, те културног и природног наслеђа,
- 3) одређивање квалитета ваздуха у насељима и индустријским подручјима.

Члан 6.

Избор локације станица републичког мониторинга и њиховог типа и броја, те густина мјерења се одређује у стратегији заштите ваздуха од загађивања.

У мрежу републичког мониторинга могу бити укључене и репрезентативне станице из система мониторинга нижег реда (општински).

Члан 7.

Мониторинг одговорног лица погона и постројења могу успоставити одговорна лица која су значајни загађивачи ваздуха, с циљем прибављања података за правилно вођење технологије и оптерећења или планирања инвестиционих одлука (избор уређаја за пречишћавање издувних отпадних гасова, повећање висине димњака, дислоцирање постројења).

Члан 8.

Републички хидрометеоролошки завод из Бања Луке је дужан да о резултатима мониторинга извјештава Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, Министарство здравља и социјалне заштите, Институт за заштиту здравља РС, Завод за статистику РС, Европску агенцију за околиш/ЕЕА, (према прописаном формату) и Секретаријат релевантних конвенција (према прописаном формату) које је Босна и Херцеговина ратификовала, потписала или им је приступила.

У циљу поређења резултата мјерења међу појединим институцијама у Босни и Херцеговини мрежи мониторинга, наведеног извјештавања, односно могућностима размјене података са другим државама, Републички хидрометеоролошки завод ће користити стандардну и усвојену међународну методологију о осигурању квалитета мјерења и осигурати њено стално провођење и побољшавање у оквиру успостављене БиХ мреже мониторинга квалитета ваздуха и међународних обавеза.

Све организације које су овлаштене за мониторинг квалитета ваздуха, дужне су осигуравати квалитет својих мјерења, према формату и методологији из ст. 1 и 2 овог члана.

Члан 9.

Заинтересована јавност се обавјештава о квалитету ваздуха и то:

- 1) по истеку календарске године давањем статистичких података и оцјене о задовољавању / прекорачењу граничних вриједности квалитета ваздуха у предходној години,
- 2) у реалном времену, уколико концентрације премашују упозоравајуће и критичне вриједности квалитета ваздуха, а станица по својим техничким карактеристикама омогућава давање информације у реалном времену.

Члан 10.

Финансирање система мониторинга обезбјеђује:

- 1) Република Српска за станице из мреже републичког мониторинга, осим репрезентативних станица из мониторинга нижег реда;
- 2) Општине за станице система мониторинга мреже овлашћених станица на нивоу општина,
- 3) Заинтересовано одговорно лице погона и постројења за мрежу станица из њихових система.

Члан 12.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним гласнику Републике Српске,,.

Број:-----

Бања Лука, -----

Министар

Мухамед Лишић, дипл. правник

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРАВИЛНИКА
О МОНИТОРИНГУ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

I ЗАКОНСКИ ОСНОВ

Законски основ за доношење овог Правилника садржан је у одредбама члана 21. и члана 47. став 3 Закона о заштити ваздуха (Службени гласник Републике Српске бр. 53/02) према којим је министар надлежан за заштиту животне средине дужан да донесе одговарајући provedбени пропис-правилник, те у одредбама члана 58. Закона о министарствима (Службени гласник Републике Српске бр.70/02) према којим је министар у оквиру својих овлаштења доноси provedбени пропис када је за то законом одређен.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Законом о заштити ваздуха прописана је обавеза министра да донесе provedбени пропис о успостави и мониторингу квалитета ваздуха.

Разлог доношења овог Правилника је добијање показатеља квалитета ваздуха с циљем утврђивања њиховог дјеловања на људе, еко системе, изграђена добра, с једне стране, те ради удовољавања обавезама Босне и Херцеговине према међународним обавезама којима се захтјева размјена података о квалитету ваздуха, с друге стране.

Овим Правилником одређују се и нивои организовања праћења квалитета ваздуха. Предложена организација прати већ постојећу организациону структуру од Републичког хидрометеоролошког завода према градовима и општинама или оператора погона и постројења као значајног извора загађења.

Републички хидрометеоролошки завод у садашњем тренутку врши мониторинг квалитета ваздуха у Републици Српској. Међутим, мрежа станица којом располаже ни у ком случају није одговарајућа за испуњавање обавеза прописаних овим Правилником .

Посебно се то односи на испуњавање обавеза према међународним конвенцијама (UN CLRTAP) и EIONET систему извјештавања Европске агенције за животну средину и сл.

Након доношења републичке стратегије заштите ваздуха од загађивања и обезбјеђења финансијских средстава, Републички хидрометеоролошки завод ће преузети обавезе из овог Правилника.